

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

ĀroĀnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ¼ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, meseĀno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — PlaĀa in toĀi se v Ljubljani. UredniĀtvo in upravniĀtvo je v Ljubljani v GregorĀevi ulici ŀt. 23. — Dopisi se ne vraĀajo. — RaĀun pri poŀt. hranilnici v Ljubljani ŀt. 11.953. — Telefon ŀt. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto, dne 15. junija 1935.

ŀtev. 68.

Pred obĀnim zborom »Merkurja«

Zgodovina slovenskega trgovstva v prvih desetletjih njegovega organiziranja je zgodovina Trgovskega druŀtva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani. S tem je najbolj toĀno in najbolj jasno poudarjen ves ogromni pomen, ki ga ima druŀtvo »Merkur« za slovensko trgovstvo, s tem pa tudi za vse slovensko gospodarstvo. Kajti Merkur je bila ona osrednja organizacija vsega naŀega trgovstva, v kateri so se stekale vse niti slovenskega trgovskega ŀivljenja in zato je tudi »Merkur« matica vseh trgovskih organizacij, ki so pozneje nastale. Zarodki vseh poznejŀih naŀih velikih gospodarskih uspehov so prav za prav nastali ŀe v Merkurju in ŀe zato bo obĀni zbor »Merkurja« za slovensko trgovstvo vedno pomemben dogodek.

Niso pa le historične reminiscence razlog, da se mora slovensko trgovstvo zanimati za delovanje »Merkurja«, kajti tudi ŀe danes so funkcije »Merkurja« raznovrstne in ŀtevilne. Tako zlasti na prosvetnem, vzgojnem in publicistiĀnem polju, da je v tem pogledu »Merkur« ŀe vedno vodilna organizacija slovenskega trgovstva. Odkrito treba sicer priznati, da je deloma zaradi prezaposlenosti trgovcev pri drugih organizacijah, deloma pa tudi zaradi sile razmer, zanimanja za »Merkurja« nekoliko popustilo, toda baŀ zato je treba poskrbeti, da se to zanimanje zopet dvigne in da bo mogel »Merkur« zopet v starem obsegu opravljati svoje naloge.

Kajti trgovstvo potrebuje danes svojo osrednjo organizacijo; ki ga druŀi tudi druŀabno, bolj ko kdajkoli. Vse druge organizacije trgovstva imajo svoj ŀisto doloĀeni delokrog, ki se tiĀe teh ali drugih stanovskih in strokovnih vpraŀanj. Ideologija trgovstva, njegova tradicija pa se vzgaja in ustvarja v osebnem kontaktu trgovstva, v njegovem prosvetnem delu, skratka v »Merkurju«. Druge organizacije branijo interese trgovstva proti javnosti in drugim stanovom, polje »Merkurja« pa je, da dela med trgovci samimi. Vse naŀe trgovstvo naj bo ena velika druŀba, ki se ŀuti kot enoto in ki zato gleda na to, da ostane vedno ŀiv duh slovenskega trgovca. Iz druŀabnih stikov se naj porajajo nove misli, naj prihajajo novi impulzi, te naĀrte pa naj potem izvedejo druge stanovske in strokovne organizacije. Kakor je bilo nekdanj, tako naj bo tudi v bodoĀe, da bo ostala iniciativnost med slovenskim trgovstvom vedno ŀiva in temu cilju naj sluŀi delo za »Merkurja«.

Posebno vaŀna je vloga »Merkurja«, ker je skupna organizacija ŀefov in sodruŀnikov. S tem je ustvarjena podlaga za idejno kontinuiteto v slovenskem trgovstvu, s tem pa postaja slovensko trgovstvo v resnici ena druŀina. Brez te skupne organizacije ne bi mogla tradicija slovenskega trgovstva nikdar postati to, kar je danes.

ObĀni zbor druŀtva »Merkur« mora zato biti v resnici dogodek za naŀe trgovstvo, ŀegar napredek je zlasti v sedanji gospodarski krizi nad vse odvisen od njegove solidarnosti. V teŀkih Āasih ta navadno popuŀa in tako opaŀamo tudi danes, da se pojavlja ponekod tako oŀtra medsebojna konkurenca, ki ŀe ni v skladu ne s slovensko solidnostjo naŀega trgovstva ne z njegovimi tradicijami.

Ne samo v davĀnih vpraŀanjih, temveĀ naj vsej Ārti se mora vedno pokazati solidarnost slovenskega trgovstva in za gojitev te solidarnosti je skupno delo v Merkurju zlasti primerno in uspeŀno.

V torek zveĀer je v Trgovskem domu 35. redni obĀni zbor »Merkurja«. Naj bi postal manifestacija zavesti naŀega trgovstva in njegove popolne solidarnosti! In z lahkoto bo potem slovensko trgovstvo reŀilo vse svoje naloge in si tudi priborilo v javnosti ono veljavo, ki jo mora zahtevati

Investicijska politika SUZOR-a Kako je z oĀitki inŀ. Hoffmanna

V zadnji ŀtevilki »Jugoslovenskega Lloyd« je objavil inŀ. Teodor Hoffmann pod gornjim naslovom Ālanek, v katerem ostro nastopa proti invest. politiki SUZOR-a. Ker je tudi slovensko gospodarstvo nad vse zainteresirano na poslovanju SUZOR-a zato moramo zahtevati, da se uradno ugotovi, ŀe odgovarjajo navedbe inŀ. Hoffmanna resnici. In ŀe bi se njih pravilnost potrdila, potem pa tudi zahtevamo, da se vse ugotovljene napake odpravijo in da se ŀe enkrat reformira naŀe socialno zavarovanje v smislu zahtev delodajalcev in delojemalcev. Decentralizacija socialnega zavarovanja postaja vsak dan bolj nujna zahteva.

V informacijo slovenske gospodarske javnosti objavljamo Ālanek inŀ. Hoffmanna v celoti. Ālanek se glasi:

»Na povrŀno ali nemogoĀe zdravljenje bolnikov pri OUZD v Zagrebu sem ŀe dostikrat javno opozoril, ravno tako pa sem tudi na vsaki seji ravnateljstva navedel nedostatke glede zdravljenja, ki so v nasprotju s prvobitno nalogo te humane in socialne ustanove. V tem svojem prizadevanju pa nisem naŀel razumevanja pri Ālanih uprave OUZD, nisem naŀel pri upravi altruizma in humanosti niti najbolj priproste ljudske obŀirnosti. Nisem pa niti v ravnateljstvu naŀel ljudi, ki bi po svojem znanju in inteligenci mogli vsaj do neke mere razumeti svojo nalogo. Po treh letih zaposlenja z vpraŀanji delavskega zavarovanja sem priŀel do prepriĀanja, da je reŀevanje in izvajanje socialnega zavarovanja izroĀeno ljudem, ki tej nalogi niso dorasli niti s svojo naobrazbo niti s svojo strokovno pripravljenostjo. Ti ljudje sprejemajo vodstvo socialnega zavarovanja brez potrebnega znanja in potem takem tudi brez moŀnosti, da s stvarnim vzgledom vplivajo na birokratsko uradniŀtvo, da se omili sploŀno nezadovoljstvo nad delavskim zavarovanjem, ki vlada tako med delavci ko med delodajalci. Ti ljudje so vedno pripravljani dati svoj placet na vse, kar jim servira uradna birokracija, in sicer iz enostavnega razloga, ker niso zbog pomanjkanja znanja in razumevanja socialnega zavarovanja sposobni za kakŀno kritiko in iniciativnost.

To so sploŀne konstatacije, to pot pa bom govoril o investicijski politiki delavskega zavarovanja, ki je nad vse vaŀna tako za samo poslovanje ko tudi nad vse znaĀilna za gospodarjenje z denarjem socialnega zavarovanja. Vaŀnost investicijske politike socialnega zavarovanja postaja zlasti vidna, ŀe se ve, da je delavsko zavarovanje v zadnjih 12 letih zbralo vsoto pribliŀno 3 in pol milijard Din. Dve tretjini tega denarja je zbrano od prispevkov, ki jih plaĀujejo delodajalci, ki so zaradi tega zelo zainteresirani na tem, da se uporabi ta denar za svoj pravi namen. Zato bi se morali delodajalci v svojem lastnem interesu baviti z vpraŀanjem, kako in v kakŀno svrhu se uporablja ta njihov denar. Vsak poslovni Ālovek se mora vpraŀati, ŀe se more ŀe nadalje trpeti, da se s tem ogromnim premoŀenjem razpolaga birokratsko, kakor dosedaj. Vsak poslovni Ālovek pa se mora tudi vpraŀati, ŀe so ljudje, ki razpolagajo s tem denarjem, dorasli svoji nalogi in ŀe jo tudi pravilno izvrŀujejo v interesu delodajalcev in delojemalcev.

Zakon o delavskem zavarovanju doloĀa, da se morajo nalagati prispevki za primer nesreĀe — ti prispevki znaŀajo v zadnjih 12 letih pribliŀno 1 milijardo Din — v investicije, ki se kapitalizirajo s 7% obrestmi. Drugi nabrani prispevki (v zadnjih 12

za sebe, ne le v interesu naŀe trgovine, temveĀ vsega naŀega narodnega gospodarstva.

letih pribliŀno 2 in pol milijarde) naj sluŀijo za plaĀila v primeru bolezni.

Kako je razpolagal SUZOR s tem denarjem? Ta kapital za primer nesreĀe je deloma naloŀil v nepremiĀnine, ki nimajo stalne vrednosti, odnosno katerih vrednost je labilna. To so sanatoriji in drago sezidane reprezentativne palaĀe, v katerih nametĀa SUZOR pisarne svojih okroŀnih uradov. Vsakemu poslovnemu Āloveku je jasno, da tako drago sezidani objekti ne morejo niti v velikih mestih, kaj ŀele v malih, dati po zakonu predpisanega 7 odstotnega obrestovanja. To je zlasti nemogoĀe tudi zato, ker se po proraĀunu doloĀena gradbena glavnica do konĀnega obraĀuna zviŀuje za 30 do 50%, kakor je to dosedaj

bilo pri vsaki gradnji SUZOR-a. SUZOR tudi ne more doseĀi po zakonu predpisane obrestovanja niti v onih primerih, ko je kupil nepremiĀnine za dvakratno ali trikratno njih vrednost (Klenovnik, okrevaliŀe »Zagreb« itd.), katere je bilo treba adaptirati z zelo dragimi investicijami, da so mogle vsaj nekako sluŀiti svoji svrhi. Toda poslovna birokracija je naŀla naĀin, da je v knjigah izkazala rentabilnost teh predragih investicij. To je storila na ta naĀin, da je investicije, izvrŀene na raĀun dohodkov zavarovanja za primer nesreĀe, plaĀala z nabranimi prispevki zavarovanja za primer bolezni. Ali je potem Āudno, ŀe ogromni zneski, ki se pobirajo od zavarovanja za primer bolezni, ne zadoŀtujejo za vse dajatve, ki so predpisane v tej panogi zavarovanja?«

Tako inŀ. Hoffmann. Ali so njegove navedbe pravilne? Āakamo odgovor na to vpraŀanje.

Zunanja trgovina Sovjetske unije

Od popolne izoliranosti v prvih revolucionarnih letih do gospodarskega sodelovanja s kapitalistiĀnim svetom

Novo razmerje Rusije z ostalim svetom se mimo velike oktobrske revolucije, ki je iztrgala njeno veliko ozemlje iz kapitalistiĀne celote, polagama — toda vztrajno vraĀa na Ārto mednarodnega gospodarskega sodelovanja. ZnaĀilno je, da se je gospodarski stik Sovjetske Rusije z mnogimi drŀavami ojaĀil ŀe pred ureditvijo političnih razmer in davno pred njenim vstopom v Druŀtvo narodov. ŀe doslej se pa v tem razvoju sodelovanja opaŀajo nekatera ostro zaĀrtana razdobja, ki bi jih morda najbolje oznaĀili s potezami sovjetskega naĀrtnega gospodarstva.

Zlasti za ostalo Evropo je pomenila prvo dobo novega gospodarskega vpliva Rusije gospodarska petletka; drugo dobo je uvedel znameniti dumping ruskih sirovin, posebno lesa in naŀe; tretjo dobo pa smemo po vseh zadnjih sovjetskih intervencijah sodeĀ oznaĀiti ŀe kot sodelovanje s kapitalistiĀnimi drŀavami, ki sta ga deloma povzroĀila Hitlerjeva zmaga v NemĀiji in vstop Rusije v Druŀtvo narodov, deloma pa je moralo to sodelovanje nastati naravno zaradi velikega pomena, ki ga ima Rusija kot trg za blago industrijske zapadne Evrope.

Pomen velikega ruskega trga se dviga tem bolj, Āim viŀji postaja ŀivljenski standard ruskega kmeta in delavca. Interesi ostalega sveta na tem trgu so se pokazali ŀe zgodaj in le ti interesi so pomagali boljševiŀki vladi, da je dosegala uspeh za uspehom kljub svoji agresivni politiki in izolaciji. To nepogodbeno sodelovanje sovjetov s kapitalistiĀnimi drŀavami se je pa moralo in se je izpremenilo v sistem pogodbenega sodelovanja v tistem trenutku, ko je bila sovjetska drŀava prisiljena zavarovati si hrbet za utrditev svoje pozicije nasproti Japonski. Kakor prej vojna in gospodarska kriza Evrope v gospodarskem, tako je v zadnjih dveh letih evropska politična zmeda omogoĀila Sovjetski uniji preokret v političnem pogledu. Ureditev diplomatskih stikov z veĀino drŀav je zakrila umik sovjetov iz agresivne v sporazumsko politiko. Seveda pa ta nova politika ne bi bila dolgotrajna, ako je ne bi podpirali gospodarski temelji pogodbenega razmerja.

Ruska zunanja trgovina v zadnjih 6 letih

Gospod.-politiĀno sliko dosedanjih smeri sodelovanja Sovj. Rusije z Evropo nam ŀe bolj pojasnjujejo ŀtevilke ruske zunanje trgovine iz zadnjih ŀestih let. Leŀa obnovitve po vojni in po veliki revoluciji so prisilila Rusijo na visok uvoz blaga, ki ga je nakupovala od leta 1922. dalje veĀinoma od NemĀije in Anglije, deloma pa tudi ŀe od Italije, ĀeĀkoslovaŀke in Amerike. Njena trg. bilanca je bila ŀe vso dobo prve petletke in prav do 1933. leta pasivna. Z dograditvijo svoje teŀke industrije in z organiza-

cijo svojega izvoza pa si je Rusija v zadnjem letu kljub avtarkiĀnemu kurzu in svetovni gospodarski krizi v sploŀnem zagotovila aktivno trgovinsko bilanco. Njena zunanja trgovina se je gibala takole (v milijonih zlatih rubljev):

leta	uvoz	izvoz
1929	880'6	923'7
1930	1.058'8	1.036'4
1931	1.105'0	811'2
1932	698'7	563'9
1933	384'2	495'6
1934	272'4	418'3

Od leta 1931. dalje se sovjetska zunanja trgovina trajno zmanjŀuje. Drugi njen znak pa je nepriĀakovano ŀlenovit in rastoĀi uvoz v letu 1935., ki ga izkazuje ŀe prvo letoŀnje Āetrtletje. V teh mesecih je bil zunanji promet (v milijonih zl. rubljev):

	1934		1935	
	uvoz	izvoz	uvoz	izvoz
januar	16'87	23'42	14'75	33'58
februar	14'57	31'36	13'63	9'98
marec	18'04	29'59	20'66	23'74
skupaj	49'48	84'37	49'04	67'30

ĀeĀkoslovaŀsko-sovjetska trgovina

Vztrajno okrepitev ruskega uvoza potrjujejo posebno podatki ĀeĀkoslovaŀskega izvoza v Rusijo, ki je letos po treh letih prviĀ spet presegel uvoz iz Rusije. Bilanca ĀeĀkoslovaŀke v tem prometu je bila 1931 ŀe visoko aktivna (za 271 milijonov KĀ), nato pa je ob naglem padcu uvoza in izvoza ostala v vseh treh letih pasivna (za 42, 35 ter 63 milijonov KĀ), dokler se ni letos razmerje spet obrnilo in je v treh mesecih dosegla preseŀek 0-4 milijona KĀ pri sicer zelo omejenem prometu. Toda to aktivnost bilance smatra ĀeĀkoslovaŀka kot dobro znamenje, da se utegne promet v njeno korist izboljšati. Zato je izkoristila ugodno priliko po sklepu rusko-francoskega pakta za ureditev svojih gospodarskih stikov z veliko slovansko zaveznico in se izjavila pripravljeno za sklenitev trgovinske pogodbe. To je bilo tembolj potrebno, ker so si ŀe mnoge drŀave (ŀvedska, Italija, NemĀija, Anglija, Francija) zagotovile uvozne prednosti, doĀim je imela ĀeĀkoslovaŀka doslej le provizoriĀni dogovor iz l. 1922. Kakor je znano, sta obe drŀavi podpisali te dni v Moskvi trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena ŀe 25. marca letos in ki ureja trgovinski promet do podrobnosti ter zagotavlja ĀeĀkoslovaŀskemu uvozu veĀino doslej obiĀajnih prednosti.

Pa tudi v pogledu uvoznih in izvoznih predmetov je ĀeĀkoslovaŀsko-ruski promet sploŀno znaĀilen. Saj je ĀeĀkoslovaŀka kot preteŀno industrij. drŀava predvsem odjemalka sirovin, kakor vse zapadne drŀave, in dobiva iz Rusije zlasti naŀo, Āreva, sirovo usnje, koŀuŀe, premog, les, konopljo itd. oddaja pa ŀelezo in ŀelezne izdelke, stroje,

tekstilije, usnje, električne naprave, kemične snovi, volnene izdelke itd. Razen teh predmetov je Rusija izvažala v druge države predvsem še rastlinska olja, manganove rude, v azijske dežele tudi tekstilije itd.

Sovjetska trgovina z drugimi državami

Kot drugo značilnost ruske zunanje trgovine moramo upoštevati dejstvo, da vodi v ruskem uvozu še vedno Nemčija, ki je tudi drugi največji odjemalec, ter v izvozu Anglija, ki je hkratu drugi največji dobavitelj.

V prvem letošnjem tromesečju izkazuje ruska zunanja trgovina v primeri z isto dobo v letu 1934. naslednji promet:

uvozile so iz Rusije (vse v milijonih zlatih rubljev):

	1934	1935
Nemčija	14'15	19'53
Anglija	13'64	7'58
Irak	2'65	4'29
U. S. A.	3'13	3'49
Belgija	4'30	4'12
Francija	5'49	2'76
Nizozemska	4'22	1'02
Mongolska	6'61	2'54
Italija	5'30	2'58

Izvozile so v Rusijo (vse v milijonih zlatih rubljev):

	1934	1935
Nemčija	7'98	3'34
Anglija	8'70	9'61
Irak	2'79	6'68
U. S. A.	3'12	5'23
Belgija	1'36	2'05
Francija	1'69	2'94
Nizozemska	3'26	3'52
Mongolska	4'33	1'89
Italija	2'63	1'35

Iz gornjih podatkov je razvidno, da se je bilanca Nemčije v ruski trgovini letos izpremenila v pasivno. Istočasno ko je njen izvoz v primeri z lanskim tromesečjem padel za 4'64 milijona rubljev, je morala zaradi pomanjkanja sirovin (kljub političnemu sovraštvu) povečati svoj uvoz iz Rusije za 5'4 milijona rubljev. Koristi od padca nemškega izvoza v Rusijo imajo ostale pogodbene države in Amerika, ki so razen Italije, Mongolske in Nemčije svoj izvoz v Rusijo letos znatno povečale, in že zaradi tega je bila Nemčija prisiljena skleniti letos novo trgovinsko pogodbo (9. aprila 1935).

Nasprotno s padcem nemško-ruske trgovine je Anglija letos prvič dosegla aktiven saldo enega milijona rubljev, čeprav se je promet znatno zmanjšal. Padel je uvoz iz Rusije, narasel izvoz v Rusijo. Večji dvig uvoza so dosegle Združene severoameriške države (2 mil.), ki pa imajo dejansko le neznaten ruski promet.

Glavni ruski izvozni predmeti

so dosegli v prvem letošnjem četrtletju (v oklepaju številke v lanskem) te količine:

Ljubljanska woznina in trošarina

Trošarina

Elektrotehnični material in električni aparati: žice, kabli, krožki, porcelanasti material, izolatorji in podobno 0'40 Din za kg;

modeli za senčnike, stikala in druga oprema svetila 0'40 Din za kg, vsa druga svetila, viseče in namizne svetiljke 3% vrednosti;

svetiljke za poulični promet: male avtomobilne 5, velike 10, motorne na olje ali karbid 4, motorne električne 6, za kolesa 3, za kolesa električne 5, za vsa druga vozila 5, avtomobilne ogrevalne peči 5 Din od kosa;

električni aparati 3% od vrednosti. Električne žepne svetiljke brez baterije 0'25 za kos, baterije za žepne svetiljke 0'25 od kg, druge baterije 2 Din od kosa, električni motorji 0'40 za kg, akumulatorji in njih deli 0'10 za kg in mrežice vseh vrst 1 Din od kosa.

Glasbila in aparati precizne mehanike: klavirji: harmoniji, orkestroni in podobni instrumenti 2 Din od kg, gramofoni in plošče 4 Din od kg, fotografski aparati in stativi 6 Din od kg, vsi drugi predmeti precizne mehanike ko pisalni in drugi stroji za pletenje ter njih sestavni deli po 2 Din za kg, pletilni stroji za industrijo po 1 Din za kg, traki za pisalne srtoje po 1 Din za kos.

Vozila:

novi osebni in tovorni avtomobili, avtobusi in nove šasijske po 400 Din za kos; motorna kolesa in priklopni vozovi 200 Din za kos, posamezni deli motorjev, avtomobilov in koles 0'50 Din za kg, motorni

nafta 841.831 ton (1.022.481) v vrednosti 10'27 milijonov rubljev (15'19), lan 24.779 ton (33.826) v vrednosti 7'72 milijonov rubljev (6'4), bombaževine 4'32 (4'49) milij. rubljev, oljne pogače 4'14 (3'87) milij. rubljev, košuhovina 5'98 (8'98) milij. rubljev, les 183.306 (354.923) ton v vrednosti 2'66 (4'73) milij. rubljev, žito 72.487 (364.953) ton v vrednosti 3'13 (7'9) milij. rubljev, semena 2'79 (0'97) milij. rubljev, maslo 1'51 (0'91) milij. rubljev, sladkor 1'66 (1'13) milij. rubljev, stroji in priprave 1'59 (0'14) milij. rubljev (tekstilni stroji Turčiji), premog 1'32 (1'81) milij. rubljev, čreva in siredka 0'96 (1'11) milij. rubljev, rastlinska olja 0'69 (1'61) milij. rubljev, manganova ruda 0'78 (1'11) milij. rubljev, obleka in perilo 0'74 (0'72) milij. rubljev.

V uvozu so bili tudi letos na prvem mestu »kotli, stroji in priprave«, vendar pa so po vrednosti že padli od 9'34 na 7'29 milij. rubljev. Še bolj se je zmanjšal uvoz električnih strojev na 1'05 (2) milij. rubljev; železa in jekla za dvig produkcije je padel od 117.646 na 75.191 ton v vrednosti 7'25 (9'88) milij. rubljev, ostale kovine pa so svoj uvoz povečale od 4'87 na 5'15 milij. rubljev. Povečal se je tudi uvoz kavčuka na 4 (3'01), sirovih kož 1'76 (1'17), riža, rib, ovčje volne, bombaža, mehanike in ladij (od 0'38 na 1'22 milij. rubljev).

Padec ruskega izvoza dokazuje, da so se ovire za oddajo sovjetskega blaga na svetovnem trgu povečale, deloma pa se je zaradi nižjih cen zmanjšala njegova vrednost. Neugodni razvoj njenega izvoza v zadnjih dveh letih sili Sovjetsko Rusijo k sklepanju pogodb za redne gospodarske odnose. Vsekakor pa je za evropske države razveseljivo to, da se ruski uvoz ne zmanjšuje v enaki meri kakor izvoz. Ruski trg se torej popravlja in kaže, da se je nekako že naslonil na industrijske države. Kljub veliki industrializaciji vse države bo ogromni ruski notranji trg še dolgo potreboval velike množine izdelkov, ki mu jih domača produkcija še ne more v zadostni meri dobaviti. Verjetno pa je, da bo ruski uvoz še narasel, tembolj ker je računati, da bo trajala naselitev ruske Azije še najmanj sto let, drugič pa že zaradi velikega naravnega ljudskega prirastka, ki se zdaj ceni na 4 in pol milijona letno pri 164 milijonih vsega prebivalstva.

Z druge strani je razumljivo, da zanimanje kapitalističnih držav za rusko trgovino ni padlo, temveč da še narašča, ker se je izkazala Sovjetska Rusija tudi kot dober plačnik. To pa ji omogočajo veliki naravni zakladi, posebno še pospešena produkcija zlata, s čimer nadaljuje boljševiška vlada svoj poskus, da bi izsilila razpad svetovnega kapitalističnega gospodarstva, čeprav doslej pri tem ni imela kljub velikim žrtvam posebne sreče.

priklopni sedež 50 Din za kos, kolesa vseh vrst po 4 Din za kg, otroški vozički 1 Din za voz.

Kavčukovi izdelki:

za motorna vozila, otroške vozičke, cevi za škropljenje, gumeni izdelki za obrtno in industrijsko potrebo, s kavčukom natopljene tkanine 1 Din za kg, žoge, igrače in drogerijski predmeti 3 Din za kg, galoše in snežni čevlji in druga obutev 6 Din za kg, plašči in obleka 4 Din za kg, arabska guma 0'50 za kg, sirova guma, mehki in trdi kavčuk, sirovine iz teh predmetov, ovratniki in lasne igle iz celuloide brez zveze z drugo tvarino 2 Din od kg, raztopine gumija 1 Din, obrtniška lepila vseh vrst 0'50 in gumene pete, gumeni podplati 2 Din od kg. azbest, sirov in zmljet, v ploščah ali v vlaknih 1 Din za kg; zagoščila vseh vrst 0'50 za kg;

Bencin in bencol:

nafta za pogon in sirovo olje 0'03, karbid za razsvetljavo, obrt in industrijo 0'10 Din za kg.

Olja vseh vrst za tehnične svrhe: olje za mazanje, nečisto ribje olje, terpentini, firneži in laneno olje, karbol in slično 0'20, olje antracenske, karbolno, kreoizotno, kamforno, anilinsko 0'50, fina eterska, rožna in dišična in slična olja 5 Din za kg.

Mast:

za mazanje za industrijske svrhe, neužitni lój, neizdelana presna in suha čreva domačih živali 0'05, tuja čreva 1 Din, vse vrste voščil in čistil 1 Din za kg.

Barve:

v suhem stanju in prirodne 0'20, barve z oljem ali mešane z drugimi prirodnimi snovmi, anilinske in za grafično stroko 0'50, kreda, kit in lojvec, vsi drugi rudninski proizvodi za industrijsko predelavo 0'10 Din, akvarelne in oljnatne umetne barve in v tubah 2 Din, vse za kg. Mavec, zmljet in v kosih 0'03, izdelki iz mavca kakor kipi, plakete 1 Din.

Cement:

vseh vrst 0'01, cementni izdelki 0'03 za kg. Marmor neobdelan 0'05, obdelan 0'50 Din za kg, kamen neobdelan 0'01, fino obdelan 0'03 za kg.

Porcelan in glinasta posoda:

sirovo izdelana 0'03, glinasta posoda, posteklenjena, keramični izdelki, porcelanasta kuhinjska posoda, porcelanasta za gospodarske in obrtne svrhe, namizna porcelanasta, galanterijski izdelki iz glin 0'40 Din za kg.

(Dalje prihodnjic.)

XXXV. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani

bo v torek dne 18. junija t. l. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Združenja trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul. 27, pritišče, levo.

Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov. 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1935. 7. Samostojni predlogi. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občnim zborom pismeno društvenemu predsedstvu.

Občni zbor Društva absolventov državnih trgovskih šol za Dravsko banovino v Ljubljani

Pretekli teden je polagala obračun svojega dela organizacija, pri kateri so včlanjeni absolventi državnih trgovskih šol in katero sedež je v Ljubljani, s pododbori v Celju, Mariboru in Novem mestu.

Občni zbor je bil v prostorih Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani in so mu prisostvovali tudi delegati pododborov. Otvoril ga je predsednik centralnega odbora Beber in prešel po pozdravu na poročilo odbora. Vsa poročila so dokazovala, da se je odbor društva trudil, da čim bolj zastopa interese absolventov na vseh poljih in da doseže upoštevanje njih težnj. Poročali so nato še delegati pododborov, od katerih je posebno celjski jako iniciativni in delaven.

Zahteva absolventov naših državnih trgovskih šol v Dravski banovini, ki jih je približno 3000, je, da se upoštevajo pri razpisu javnih in samoupravnih služb, da se jim ne zapira pot v te službe. Zanimanje za stanovsko organizacijo je dokajšnje, vendar bi bilo želeli, da bi se predvsem mlajši absolventi(nje) bolj oprijeli svojega društva, ker jim nudi poleg zastopanja stanovskih koristi tudi priliko izpopolnjevanja svoje znanje v panogah, ki jih zahteva današnja doba in ki jih učni zavodi radi svojega učnega reda ne morejo nuditi. Sprejete so bile tudi primerne resolucije, ki so se poslale na odločujoča mesta.

Udeležba Jugoslavije na jesenskih velesojmih

Trgovinski muzej v Beogradu obvešča, da se bo naša država udeležila naslednjih jesenskih velesojmijev: V Pragi od 30. VIII. do 8. IX., v Bariju od 6. do 21. IX., v Solunu od 8. do 20. IX. 1935. Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani neposredno pri Trgovinskem muzeju ministrstva za trgovino in industrijo, Beograd, Miloša Velikog br. 29.

XV. vzhodni mednarodni sejem v Lwovu na Poljskem

bo v dneh od 31. avgusta do 15. septembra 1935. Morda bi nam izložba naših produktov na tem sejmu mogla prinesiti kaj korist. Interesenti, ki bi hoteli razstaviti svoje proizvode, naj se obrnejo za nadaljnje informacije na naslov: »Poljsko-jugoslovenski privredni komitet«, Beograd, Kraljev trg 5/II.

Politične vesti

Zunanji ministri držav Male antante se sestanejo dne 20. junija na Bledu. Istočasno bo tudi konferenca novinarjev Male antante. Na Bled pride okoli 50 češkoslovaških in rumunskih novinarjev.

Po francoskih vesteh se pripravlja rumunsko-ruski pakt, ki bo popolnoma podoben češkoslovaško-ruskemu paktu.

Afensko časopisje objavlja odprto pismo tajnika grškega kralja Jurija, ki izjavlja, da je takoj pripravljen vrniti se v Grčijo, kakor hitro ga pokliče narod. Kralj pa noče priti kot zastopnik te ali one politične stranke, temveč samo kot zastopnik vsega naroda, ki naj razsoja o vseh notranje političnih sporih.

Predsednik ukrajinskega sveta narodnih komisarjev Ljubčenko je povabil Beneša, da obišče Kijev. Dr. Beneš se je povabilu odzval.

Med Nemčijo in Anglijo dogovorjeni pomorski sporazum velja le, če ga sprejmejo tudi druge velesile in če se zakonito izpremenene sporazumu nasprotna določila versajske mirovne pogodbe.

Pariški listi komentirajo izjavo angleškega prestolonaslednika v tem smislu, da nima izjava nobene politične osti in da je govoril prestolonaslednik le iz vljudnosti in brez politične tendence.

Italija je izjavila, da je pripravljena na miren način poravnati spor z Abesinijo, če ji Abesinija prizna pravico do gradnje železnice, ki bo po abesinskem ozemlju vezala Eritrejo s Somalijo. Obenem pa bi ji morala Abesinija odstopiti tudi ves pas ob novi železnici, ki bi ga Italija upravljala tako, kakor je Rusija upravljala pas ob vzhodno-kitajski železnici.

Vse kaže, da bo Anglija na ta italijanski predlog pristala in obenem pa bo zahtevala za sebe protektorat nad ozemljem okoli jezera Tan. Mesto da bi Italija okupirala Abesinijo, bo prišlo do razdelitve Abesinije med Italijo in Anglijo, dočim bi osrednja Abesinija ostala še svobodna. Seveda pa ima o vseh teh načrtih odločiti tudi — Abesinija. Kdor je torej videl v angleškem nastopu proti Italiji zaradi Abesinije idealne motive, ta se je zelo zmotil. V kolonialnih vprašanjih ne pozna Anglija sentimentalnosti.

Koncentracija angleško-sudanskih čet ob abesinski meji je silno razburila italijansko časopisje, ki odkrito piše, da se bo Italija po zgledu Japonske in Nemčije z izstopom iz Društva narodov oprostila vseh obveznosti.

Popolo d'Italia piše v uvodniku o Društvu narodov ter pravi, da je Društvo narodov samo še zavarovalna družba za velike imperije. Statut Društva narodov postaja mrljiški list za druge narode. Mladi narodi zato Zenevo zapuščajajo, ker nočejo, da bi postala njih grobnica.

Italija je mobilizirala tri nove divizije fašistične milice. Transporti vojske, delavcev in fašistov v Afriko se nadaljujejo.

Kongres francoskih socialistov v Mulhausenu je zlasti razpravljaval o prevzemu oblasti. Kongresu so bile predložene tri resolucije. V najradikalnejši se zahteva, da prevzamejo socialisti oblast le z revolucijo. Obe drugi resoluciji pa sta mnogo bolj pomirljivi. Pričakuje se, da bo končno sprejeta kompromisna resolucija.

Tardieu ni hotel vstopiti v novo francosko vlado, ker je še nadalje prepričan, da s parlamentarnim režimom ni mogoče rešiti sedanje gospodarske krize.

Kitajska je gladko sprejela vse japonske zahteve ter je s tem vsa severna Kitajska prišla pod Japonsko, odnosno pod mandžurskega cesarja Pujija. Tudi Peking bo japonski.

Vsa Kitajska je sedaj razdeljena na štiri dele: na Mandžurijo, ki je dejansko Japonska, na severno Kitajsko, ki je enako odvisna od Japonske ko Mandžurija, na srednjo Kitajsko, ki jo obvlada nankinska vlada, ki pa se bo tudi težko ubranila gospodarskega prodiranja Japoncev in na Južno Kitajsko, ki je pod kantonsko vlado. Od drugih kitajskih provinc je del Mongolije pod sovjetskimi, del pa pod japonskim vplivom, zapadne provinc pa so deloma že čisto samostojne, ali pa vladajo v njih komunistične čete. Razpad Kitajske je popoln.

Japonska zahteva, da se morajo tudi vse francoske, ameriške, angleške in italijanske čete umakniti iz Tientsina. Ni dvoma, da bodo evropske velesile tudi tej zahtevi Japonske ustregle, ker pač ni nikjer volje za odkrit boj z Japonsko. Na Daljnem vzhodu vlada odslej samo ena sila — Japonska.

Denarstvo

Švicarska vebanka zaprosila za odlog plačil

Švicarski zvezni svet je dovolil Bazelski trgovski banki (Basler Handelsbank) za prošeni delni odlog plačil. Za Švico je odlog plačil novost, ki je mogoča šele nekaj mesecev potem, ko je bil sprejet novi švicarski bančni zakon. Odlog plačil se dovoljuje samo aktivnim zavodom, če so vse terjatve upnikov krite. Tudi obrestno službo mora zavod za časa odloga izvrševati neokrnjeno. Odlok se dovoljuje le po natančnem pregledu zavoda in njegov namen je, da obvaruje zavod pred runom. Bazelski trgovski banki pa je bil dovoljen odlog le za nekatera plačila in ne za vsa.

Bazelska trgovska banka je zavzemala med švicarskimi vebankami posebno mesto, ker se je bavila predvsem z mednarodnimi posli. Na švicarskem trgu je bila primeroma le slabo angažirana, zato tudi odlog njenih plačil ne bo napravil na švicarskem trgu posebnih posledic. Zlasti močno je bila banka angažirana v nemških kreditih, in še v zadnjem času so znašali ti zamrzli krediti 177 milijonov šv. frankov.

V povojni dobi se je banka silno ugodno razvijala. Še leta 1916. je znašala njena delniška glavnica samo 40 milijonov šv. frankov, dve leti nato je bila povišana na 60. l. 1926. na 75 in še dve leti kasneje na 100 milijonov šv. frankov. Prav tako se je silno dvignila njena bilančna vsota, ki je dosegla v marcu 1931 svojo najvišjo točko, namreč 897 milijonov šv. frankov. Nemška bančna katastrofa koncem l. 1931. je zmanjšala bilančno vsoto na 570 in naslednje leto se je znižala na 528 ter nato stalno padala, da je l. 1935. znašala samo še 373 milijonov šv. frankov. Tudi delniška glavnica banke je bila v tem letu zopet znižana na 75 milijonov šv. frankov.

Težak udarec za banko je bila tudi zadeva s francoskimi davčnimi utajami, zaradi katere je banka izgubila velik del svojih francoskih klientov. Zlasti težko dejstvo je bilo za banko, da je od njenih 24 zunanjih dobroimetij bilo 155 milijonov v državah s transfernimi omejitvami.

Banka se je dolgo energično borila, da z lastnimi sredstvi premagava vse težave ter je bila njena likvidnost še v zadnjem času precejšnja. Še koncem leta 1934. je izkazovala banka v svojih izkazih 48,5 milijona blagajniških dobroimetij in onih po tekočem računju, 22,9 milijona dobroimetij pri bankah in 46,5 milijona meničnih. Ta so se v l. 1935. sicer precej znižala, zlasti ko je zaradi izpada dividende nazadoval tečaj delnic banke od 300 na 160 frankov.

Posebno težaven pa je postal položaj banke zaradi neprestanih napadov socialističnega tiska, ki je dan za dnem napovedoval skorajšnji propad banke. To je seveda ljudi oplašilo in dvigi so se vedno bolj množili. Z odlogom plačil je sedaj banki mirna sanacija omogočena.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 8. junija izkazuje te izpremembe (vse številke v milijonih Din):

Skupna zlata in devizna podloga se je povečala le za 0'05 na 1.357,9, zlato v blagajni je naraslo za 7,3 na 1.239,5, devizna podloga pa se je znižala za 7,2 na 18,4, dočim so valute padle za 0'05.

Devize, ki ne spadajo v podlogo pa so se povečale za 16,68 na 210,6.

Vsota kovanega denarja v niklju in srebru se je dvignila za 4,5 na 267,2.

Posojila so padla za 15,5 na 1.773,7.

Druge aktivne postavke so se izprememile le v manjši meri, razna aktiva pa so se povečala za 1,3 na 375,8.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 9,4 na 4.436,7. Obveze na pokaz pa so se dvignile za 4,02 na 1.243,3.

Obveze na pokaz so se povečale za 4,4 na 298.

Razna pasiva so se povišala za 8,2 na 280,4.

Skupno kritje se je dvignilo od 30'68% na 30'72%, samo zlato od 27'85% na 28'04%.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

*

Francoska banka je sklenila, da bo odpravila dajanje predjemov na zlato, da tudi s tem prepreči špekulacijo proti franku. Enak korak so storile tudi angleške banke.

Po izkazu Švicarske narodne banke z dne 7. junija se je njena zlata podloga zni-

žala za 26.3 milijona na 1.175 milijonov šv. frankov. Po 7. juniju pa se je položaj banke zboljšal in odtok zlata ni le prenehal, temveč je mogla banka zabeležiti celo priliv zlata.

Francoska vlada namerava najeti 10 milijardno posojilo pri francoskih denarnih zavodih, da z njimi sanira državne finance. V ta namen je imel Laval že prvo konferenco z guvernerjem Francoske banke.

Po izkazu Belgijske narodne banke z dne

6. se je njena zlata podloga povečala za 490 na 17.628, obtok bankovcev za 223 na 20.380 milijonov bel. frankov ter se je zlato kritje povečalo od 65.85% na 65.95%.

Finska vlada je sporočila ameriški vladi, da bo tudi letos plačala zapadli obrok vojnega posojila.

Tudi italijanska in češkoslovaška vlada sta sporočile washingtonski, da ne plačata dne 15. junija zapadlega obroka vojnih posojil.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet Din 3.887.809'31
Devizna kupčija je bila v tekočem borznem tednu dokaj živahnješa od prejšnjega tedna, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom Din 1.818.000'—.

Devize: Amsterdam (minuli teden 100), tekoči teden (vse v fisočih dinarjev) 184, Berlin (—) 2, Bruselj (5) —, Din-deviza (58) 120 avstr. priv. kliring, Dunaj (720) 842 priv. kliring, Curih (79) 32, London (323) 1.220 inkl. priv. kliring, Madrid (87) —, Newyork (234) 1.189, Praga (—) 93, Pariz (50) 65, Solun (107) 13 boni, Oslo (—) 17, Trst (55) 111.

Temeljem gornje razpredelnice se je dvignil devizni promet v Londonu za 897 tisoč dinarjev, v Newyorku pa celo za 955 tisoč dinarjev, ali skupno za skoro dva milijona dinarjev. Popustil je promet v grških bonih, v Curihu in Madridu. Praga beleži promet v oficialnem kliringu ca. sto tisoč dinarjev, dočim ni bilo v tej devizi tekom prejšnjega tedna nobenih zaključkov. Malenkostno se je pa popravil promet avstrijskega privatnega kliringa.

Največji dnevni devizni promet je bil po spodnji tabeli dosežen na četrtkovem borz-

dosegle na prvem in zadnjem borznem sestanku tekočega tedna naslednje tečaje:

7% Investicijsko posojilo dne 11. junija Din 81—83, dne 14. junija Din 80—82; 7% Stabilizacijsko posojilo Din 81—83, 80—82; 8% Blairovo posojilo Din 75—78, 76—78; 7% Blairovo posojilo Din 65—66, 65—66, 7% Seligmanovo posojilo Din 73 do 74, 72'50—73'50, 4% Agrarne obveznice Din 46—47, 46—48; 6% Begluške obveznice Din 63—64, 63—64; 2½% Vojna škoda Din 360—363, 359—362.

Že nekaj tednov sem beleži 7% Mednarodno stabilizacijsko posojilo iz leta 1931. na isti bazi kot 7% investicijsko posojilo in je tudi tekoči borzni teden notiralo vseokozi ob istih tečajih. 8% Blair je okreplil svoj denarni tečaj za eno točko, 4% agrarne obveznice pa so včeraj notirale za 1 točko višje v ponudbi napram torkovemu borznemu sestanku, dočim je Seligman popustil v razdobju tega tedna za pol točke. Tudi Vojna škoda je v tem času oslabela za eno točko.

Žitno tržišče

Tendenca neizpremenjena čvrsta
V tem tednu je bilo na ljubljanski borzi

Trgovci!

Podpirajte domačo industrijo, zato naročite le „Snezinka“ milni prašek, ki je zajamčeno neškodljiv ter vsebuje nad 60% mila

IZDELUJE:

Dolničar & Richter

Ljubljana

nem sestanku v višini preko dva in pol milijona dinarjev, najmanjši pa na torkov borzni dan, medtem ko je ponedeljkov borzni sestanek zaradi praznika odpadel.
11. junija Din 291.525'30 Dunaj
12. junija Din 427.460'42 Dunaj—London
13. junija Din 2.575.851'62 Newyork—London
14. junija Din 592.971'97 Dunaj

Narodna banka je posredovala v običajnem obsegu ter dala na razpolago Curiha in Amsterdamu po eno četrtino, Pariza pa polovico totedenskega deviznega intervencijskega kontingenta.

Po daljšem presledku je v tork 11. t. m. notiral angleški funt v privatnem kliringu na bazi Din 232'20—233'80. Avstrijski šilingi so se ves tek. teden trgovali, v privatnem kliringu po Din 8'80—8'90 na prvih dveh borznih sestankih, a po Din 8'75 do 8'85 od četrtka dalje.

Devize	S primo Narodne banke		14. junija 1935	
	11. junija 1935	14. junija 1935	Povpraševanje	Ponudba
Amsterdam	2961'01	2965'61	2955'30	2969'90
Berlin	1756'08	1769'95	1754'91	1768'78
Bruselj	738'82	743'88	738'47	743'53
Curih	1424'22	1431'29	1421'22	1431'29
London	213'55	215'61	21541	21747
Newyork	4315'38	4351'70	4331'45	4367'76
Pariz	288'10	289'54	287'89	289'33
Praga	182'20	183'30	182'04	183'15
Trst	360'39	368'47	359'14	362'22

Od torika do včeraj je porasel tečaj Amsterdamu za 429 točke, Londonu za 1'86 točke in Newyorku za 16'07 točke, med tem ko so tečaj ostalih deviz popustili, in sicer: Berlin —1'17, Bruselj —0'35, Pariz —0'21, Praga —0'16, Trst —1'25. Edini Curih je beležil dosledno brez izprememb.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna
Efektnih zaključkov tudi tokrat ni bilo. Izostale so novice industrijskih in bančnih papirjev, med tem ko so državne vrednote

zaključeno 10 vagonov koroze. V pšenici in moki ni bilo prometa. Cene mlejskih izdelkov so ostale povsem neizpremenjene. Bačka koroza se je podražila za Din 4'— pri 100 kg, banatska koroza za Din 2'— pri 100 kg, dočim je pšenica popustila za Din 1'— pri 100 kg. Oves je dražji za en dinar pri 100 kg.

Lesno tržišče

Tendenca mlačna

Zaradi pričetka poletne sezone izvoz v lesu popušča. Prodalo se je nekaj tramov, običajnih tanjših dimenzij, največ 4/4 in 4/5, dalje desk-podmera ter nekoliko III. Išče se tudi les, tako javor, oreh, lipa in v zadnjem času tudi hrastovi frizi. Vendar je pa trgovina v tem lesu precej otežkočena. Zbog strogih izvoznih predpisov je nujno potrebno, da se kupcu blago nudi po seznamu. Zelo težko, skoroda nemogoče pa je pripraviti naše manjše producente, do tega, da bi blago vedno sortirali in sestavljali sezname blaga, ker le na ta način je možno plasirati blago. Pri plohih je neobhodno potreben seznam, sestavljen po debelini, širini in dolžini. Velika važnost se polaga zaradi carine tudi na težino blaga. Ko se blago zreže, naj se lepo sortira po dimenzijah ter zavaruje proti vremenskim nepravilnostim. Osobito velja to pri hrastovini, orehu in javorju, ki se radi pokvarijo, ako so izpostavljeni dežju in solcu. Stroški v zvezi s strokovnjevanjem blaga so napram škodi, ki se utrpi zbog slabe manipulacije, tako malenkostni, da sploh ne štejejo. Za dobro oddajo blaga pa je sestava seznama naravnost potrebna. Časi, ko se je kupovalo blago kar v monte kvaliteti ne ozirajo se na sorazmerje dimenzij, so že davno minuli. Kajti cena, ki se danes doseže za takšno nesortirano blago, je vprav sramotno nizka. Tudi v tem pogledu je organizacija nujno potrebna, da se obvaruje producent vsaj nesmiselnih izgub. A tudi

Kolinška

CIKORJA

Naš pravi domači izdelek

cene dobremu blagu se s tem načinom samo zelo pokvarijo.

Povpraševanja:

Ca. 300^a smreka-jelka desk, III., IV., suhih, 12 do 38 mm, 17 do 40 cm, 4 m dolgih.
Smrekove deske III., 24 in 28 mm.
Smreka-jelka, podmera, paralelna, suha, 4 m, 10 do 16 cm, I., II., III., debeline 18 mm.
Več vagonov, 18 mm III., IV., 16 cm naprej, konično, jelka-smreka.
Trami U. T., 13/16 do 18/24, 4 do 10 m.
Smrekove foderine v različnih mernih.
Hrastove frize 5, 6, 7 cm, 80 do 50 cm, 27 mm, I., II.
I. parjene bukovne frize, suhe in sveže, 40 cm naprej, 27 mm, 8 do 12 cm.
Jelove deske, III./IV., 12 mm, 4m dolžine.
Trami U. T., 11/11—13/16, dolžina 4—7 m.
Hrastove frize, 35 cm, od 8 cm naprej.
Smreka-jelka, deske, lahko konične, dolžina 4 m, 16—45 cm, 18—58 mm, III.
I. jesenov okrogli les in jesenovi boules, belo blago.

I. rezana lipovina.
I. orehovi hlodi n orehove boules.
Morali 97/97, 77/77, 37/77, dolžina 4 m.
Par vagonov tramov U. T., 4/5, 4—10 m in 100 kom. tramov U. T. 5/6, 4 m.
Brzovjani drogovi, tanjši kraj 8/10, 10/13, 15/18, debelejši kraj 12/15, 15/18, 18/21, dolžina 5, 650 in 8 m.
Javorjevi hlodi, 240 m naprej s precejšnjim odstotkom od 4 m naprej, cilindrični, ravni, za furnir.
200 komadov tramov U. T. 4/4, 4/5, 5/6, dolž. 4—8 m.
Trami U. T. 11/11—13/16, dolžina 4—10 m.
Skurete III./IV., 12 mm, 4 m, 17 cm naprej.
Neparjena bukovina I., 60 cm naprej z 10% 20 cm naprej 38/63—57/70.
Skurete 12 mm, III., 4 m, pravokotno očeljene, 15—50 cm, medija 25 cm.
150 m² testonov, 20 mm, 2'25 m, 10 cm napr., kvaliteta I., II., III., monte.
Morali: 2000 kom 58/58, 100 kom. 83/83, 400 kom. 68/68, 1000 kom. 34/68, 100 kom. 38/83, 2000 kom. 24/50.
100 m² jel. desk, 24 mm, 10—17 cm, 3—4 m.
85 m² moralov, 3—6 m v razl. dimenzijah.
1 vagon javorjevega rezanega lesa, I., II., (50 odstotkov I., 50 odstotkov II.).
Lipov rezan les, I., II., 50—100 mm, event. v debelejših dimenzijah.
Orehovina, I., 35 cm pr., 140 m naprej.
3 vagoni bukovih friz, I., 26 mm, 6—7 cm, 35—50 cm.
5 vagonov tesanih tramov, 10/13, 4—9 m.
240 m² tramov, 10/11, 10/13, 16/18, 4—12 m.
Trami, 11/11, 11/13, 13/16, 4—8 m, 170 m².
120 m² tramov, z medijo dolžine 5 m.

Mednarodni borzni indeks

Razvoj tečajev je bil v preteklem tednu na velikih borzah neenoten, kakor dokazujejo naslednje indekssne številke:

	18. 5.	25. 5.	1. 6.	8. 6.
London	763	768	763	773
Pariz	547	583	547	519
Berlin	357	357	368	378
Dunaj	413	408	394	399
Praga	609	622	622	618
Milan	106'5	113'5	112'0	108'9
Curih	38'5	39'0	39'0	38'8
Bruselj	34'4	36'5	35'9	33'7
Amsterdam	35'3	36'6	36'8	36'3
Stockholm	16'1	15'4	15'4	15'8
Newyork	63'9	63'7	59'8	61'8

Mednarodni borzni indeks se je na podlagi teh številk znižal od 51'7 na 51'3 odstotka.

Borzno razsodišče v Ljubljani

Pri razsodišču Ljubljanske borze za blago in vrednote v času od 1. julija do 15. avgusta t. l. ne bo ustnih razprav, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

Že v 24 urah harva, pleštra in ke-mično snaki obleke, klubke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, sušil, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja z Italijo odložena

Italijanska vlada je zaprosila jugoslovansko vlado, da se odlože trgovinska pogajanja, ki bi se morala pričeti že čez nekaj dni. Italijanska prošnja je v zvezi z italijanskimi vojnimi pripravami v Abesiniji, kakor se zatrjuje.

Odložitev pogajanj je naše gospodarske kroge prav nemilo zadela, ker se bliža glavna izvozna sezona, ko postajajo sedanje neurejene razmere zlasti škodljive. Nadejamo se, da bo na prizadevanje naše vlade vendar v kratkem prišlo do pogajanj ali vsaj do omiljenja sedaj veljavnih uvoznih omejitev.

*

Bolgarske železnice so podaljšale veljavnost za 30 odstotkov železniške tarife za prevoz konj iz Jugoslavije v Turčijo do konca tega leta.

Francosko-nemška trgovinska pogajanja, ki so se morala že dvakrat prekiniti, se bodo drugi teden spet pričela v Parizu.

Češkoslovaška je povišala carinski dodatek na sirovo maslo od 180 na 420 Kč. Dodatek za živino, prašiče in mast so ostali neizpremenjeni.

Češkoslovaška tekstilna industrija zahteva, da se uvede za tekstilno industrijo numerus clausus in stabilizacija cen, ker ni drugače mogoče premagati vedno bolj ostre konkurence na domačem trgu, ki je po izgubi zunanjega trga edino še ostal tekstilni industriji.

Cene bakra in kositra so v Londonu znatno padle, na kar so vplivale zlasti velike izpremembe na ameriškem trgu. Tona bakra se je pocenila za 1 funt in 11 šilingov ter 9 penijev, tona kositra pa za 17 šilingov in 6 penijev.

Občni zbori

Delniška družba Commerce v Ljubljani bo imela občni zbor dne 1. julija ob šestnajstih, Krekov trg 10.

Likvidacije

Tiskovna zadruga v Mariboru, r. z. z. o. z. je prešla po sklepu občnega zbora v likvidacijo in poziva svoje upnike, da prijavijo terjatve likvidatorju dr. Franu Lipoldu.

Doma in po svetu

Načelniki generalnih štabov Male antante so se ob koncu velikih francoskih vojaških manevrov sestali v Parizu na važna posvetovanja o skupnih vojnih zadevah.

V Dravski banovini je še vedno okrog 600 brezposelnih učit. abiturientov in abiturientk, od teh 31 abiturientk iz l. 1931. Tako je bilo konstatirano na zboru predsednikov sreskih učiteljskih društev.

V prvem letošnjem četrtletju je bilo po podatkih Narodne banke ustanovljenih v naši državi 10 delniških družb z glavnico 10⁵ milij. Din. Lani je bilo ustanovljenih 12 družb z 13.6 milijona Din glavnice. Tri družbe so povišale glavnico za 3.2 milijona

Din. Tudi poviški glavnice so bili v lanskem letu višji.

Stavka v tekstilni tvornici »Triglav« v Kočevju je končana ter je podjetje podpisalo kolektivno pogodbo z delavstvom.

500 delavcev je začelo stavkati v tekstilni tvornici Zelenka in drug v Mariboru, ki je last Dunajčana Schonskega. Delavci zahtevajo višje mezde.

Binder in Polgar, d. d. za lesno trgovino v Zagrebu je imela v l. 1932 in 1933 skupno 4,9 milijona Din izgube pri delniški glavnici 5 milijonov dinarjev. Na občnem zboru dne 20. junija bo družba sklenila svojo likvidacijo.

Tvornica sladkorja »Bačka« je imela lani 3.5 milijona Din čistega dobička, dočim je imela predlani 3.3 milijona Din izgube.

Jugotanin, d. d. v Zagrebu, ki ima tvornico tanina v Sevnici, izkazuje za l. 1934 čistega dobička 450.000 Din. Izguba iz leta 1933 se s tem zniža na 660.000 Din.

Letalskih mednarodnih tekem v Brnu se je udeležil tudi zagrebški pilot kapetan Mrak, ki je prejel prvo nagrado za natančno pristajanje.

Italijanska vlada je prepovedala celo vrsto angleških listov, zlasti onih, ki so poročali o razmerah v Eritreji in Somaliji, ker so poročali tendenčno.

Italijanska vlada je nakupila večje število angleških parnikov, ki jih bo uporabila za svoje vojaške Transporte. Angleški listi pripominjajo, da je italijanska vlada parnike preplačala.

Tri bolgarske parnike, ki so bili stationirani v Brajli, je najela italijanska vlada za prevoz rumunskega žita v Afriko.

Med Paragvajem in Bolivijo je bilo podpisano premirje. Argentinski delegat je predlagal, da naj vse južno ameriške države proglašajo 11. junij, ko je bilo podpisano premirje, kot svoj državni praznik.

Nemški prosvetni minister je prepovedal v šolah pouk esperanta, ker bi ta pouk škodoval nemškemu plemenskim vrednotam.

Aretacije intelektualcev v Gornji Italiji se nadaljujejo. Vsi aretiranci pridejo pred izjemno sodišče.

22 uglednih Nemcev iz Južne Tirolske je bilo deportiranih na Liparske otoke. Tirolskim kmetom so italijanske oblasti prepovedale, da bi nosili brade a la Hofer.

Na Dunaju je policija tudi ta teden odkrila nekaj nacionalno socialističnih propagandnih central.

Komunistične celice so ustanovili komunisti v skoraj vseh oddelkih avstrijske vojske. Zlasti so se pri svoji agitaciji posluževali nerazporejenih vojakov proti hajmverovskim oddelkom.

Največja ladja na svetu »Normandie« je na povratku iz Amerike potolkla svoj lastni rekord in prišla čez Atlantski ocean v štirih dneh, 3 urah in 28 minutah. Ladja je plula s povprečno hitrostjo 30-35 vozlov na uro.

Največja tvornica razstreljiv v Evropi, nemška tvornica v Reinsdorfu je postala žrtev silne eksplozije. V tvornici je delalo okoli 13.000 delavcev. Ogenj je bil tako silen, da ga gasilci sploh niso mogli gasiti. Koliko je žrtev, se še ne ve, že v prvih urah pa so ugotovili že 70 mrtvecev. Resna nevarnost pa je, da se bo to število še zelo povečalo. Prebivalstvo je obupano.

Tvornica za kože je pogorela v Nišu. Škodo cenijo na 13 milijona Din. Tvornica je bila last Vase Milojkovića.

Nesreča na Donavi se je pripetila parnikoma »Spasoje« in »Avala«, ki sta trčila in sta oba poškodovana. O vzroku nesreče je uvedena preiskava.

Ker je francoska vlada odpovedala delavcem v Lilleu pravico posla v Franciji, so ti priredili velike demonstracije pred poljskim konzulatom.

»Službeni list«

kralj. banske uprave z dne 18. junija prinaša: Odločbo o prepovedi uvoza oljnatih semen — Odločbo o prodaji proizvodov zavoda Obličjevo (s cenovnikom) — Objave občinskih davščin — v prilogi razglase banske uprave, oklice sodišč ter oblastvene in razne objave.

Tržna poročila

Zagrebski tedenski sejem

Promet je bil v preteklem tednu spet slabši in je bil dogon živine: 12 bikov, 468 krav, 112 telic, 129 volov, 34 juncev, 157 telet, 421 konj in žrebet, 472 prašičev in 396 pujskov.

Cene so bile: za kg žive teže, biki 2-60 do 3, krave 2'30-2'75, za klobase 1-25 do 1'75, telice za zakol 2-50-2'75, za pleme po 700 do 850 glava, voli I. vrste kg 4-25 do 4'50, II. vrste 3'30-3'50, bosanski 2-50 do 2'75, junci —, teleta 3-50-4-40, zaklana 6 do 7, pitane svinje 7-7-50, navadne 5-6, zaklane 10, enoletni pujski 9-9'50, od sesca 40-90, zaklani 8-10, jagnjeta in ovce od 80-100 kos, zaklane 8-10, konji od 3500-7000 rep, žrebeta 700-1100, konji za meso 1'50-2.

Cene ostalega blaga: detelja q 50-55, otava 55-60, seno 40-45, slama za krmo 35-40, za steljo 30-35, meter drv 55-60, krompir 0-50 do 1 za kg itd.

Dunajski svinjski sejem

Dne 11. junija je bilo na trgu 13.539 prašičev, od teh 8767 za meso in 4772 pitanih. Avstrijskih je bilo med temi 5130 mesnatih, iz Madjarske 1965 pitanih, Rumunije 854 mesnatih in 453 pitanih, iz Jugoslavije 378 in 2026, iz Poljske 2009 in 328 ter iz Danske 396 mesnatih.

Cene: mangalice prima so se prodajale po 1-27-1'28 šilinga kg, kmečki prašiči debeli 1-25-1'30, jugoslovanski križani 1-32-1'38, ostali križani 1-45-1-48, mesnati 1-30-1-60. Pri vseh je cena padla za 7 do 10 grošev pri kilogramu in slabem pramet.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 16. junija: 7.30: Važnost ovčjereje za narodno gospodarstvo (ing. Peternel Mirko) — 8.00: Čas, poročila — 8.15: Prenos iz francišk. cerkve — 8.45: Versko predavanje (dr. Roman Tominec) 9.00: Idile iz narave (v besedi, pesmi in glasbi — Sodelujejo: Drago Žagar, Joža Herfort, radijski orkester in plošče — 11.00: Mladina se pripravlja na evhari-

stični kongres. Združeni mladinski zbori — 11.40: Obvestila — 12.00: Čas, Kar želite, to dobite, kar imamo vse vam damo: (radijski orkester po željah) — 16.00 Gregore: Gorenjska, ti kras slovenski (plošče) — 16.15: Ženska ura — 16.30: Mladinske pesmi. (Prenos iz Litije, kjer koncertira litijski mladinski pevski zbor pod vodstvom g. Maksa Pirnika) — Tekom popoldneva prenos iz Sofije: Reportaža II. polčasa nogometne tekme Jugoslavije: Rumunije. (Poroča g. Hrvoj Macconović) Ura pričetka po napovedi — 19.30 Nac. ura 20.00 Čas, poročila, obvestila — 20.15: Novo mesto govori: Beseda, petje in glasba iz dolenske metropole. — 21.50: Čas, poročila, obvestila — 22.10: Ja, ja, ljudje, ni kar tako, ustredi vsem je res težko: Radijski orkester, radijski jazz, harmonikar Kokalj, pevec Jelačin, pevka Sokova, spored do 24. ure.

Ponedeljek, dne 17. junija: 12.00: Spomini na Joh. Straussa (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00 Čas, obvestila — 13.15: Solnce vzhaja na Havajskem (plošče) — 14.00: Vreme, spored, borza — 18.00: Schumann: Otroški prizori (na ploščah) — 18.20: Zdravniška ura: O lažjih duševnih boleznih (dr. Bogomir Magajna) — 18.40: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.00: Srbicius polka in druge take (Magistrov trio) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Prenos opere iz Beograda.

Torek, dne 18. junija: 11.00: Šolska ura Belokrajinske pravljice (Mirko Kugler) — 12.00: Nekaj ruskih skladb na ploščah — 12.45: Poročil, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Venčki narodnih pesmi. Pojo: gdč. Mišičeva, ga. Nerat-Ramšakova, gg. Gostič in Janko s spremljevanjem radijskega orkestra — 14.00: Vreme, spored, borza — 18.00: Striček Matiček, to vam je tiček — 18.40: Čas, poročila, vreme, spored, obvestila — 19.00: Radijski orkester — 19.30 Nac. ura — 20.00: Sedaj pa na ples! — 21.00: Zvoki iz oper, izvaja radijski orkester — 21.30: Čas, poročila, vreme, spored — 22.00: Plesi — pa ne za ples! Izvaja radijski orkester, konec ob 23. uri.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudniške vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Mlinsko-tehnične potrebščine

MLINSKA SITA, SVILENA IN VOLNENA
la GONILNA JERMENA

BRCAR & Co, LJUBLJANA, Kolodvorska 35
Telefon štev. 27-25

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

GRADBENI MATERIJAL:

Trstje za stropne lastnega izdelka, Bakula za stropne in senčilo za vrtnarstvo, Parketne deščice, Asfalt-na strešna lepenka, Lepenka za izolacijo, Izolacijske plošče, Bitumen juta za izolacijo, Resitol za izolacijo, Aresit specialna strešna lepenka, Bitumen meksikanski in rumunski, Asfaltmastijs, Lesni cement, Destilliran katran, Karbolinej, Strešni lak in razna druga izolacijska sredstva ter asfaltiranje teras, skladišč itd. — Zahtevajte cenike!

JOS. R. PUH, LJUBLJANA, Gradska ulica 22. Telefon 2513

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrance, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjizice, risalne bloke itd.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitre in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

KLIFEJE
vseh vrst no fotografijah ali risbah iz vse župe najsolidnejše
KLIFARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13